

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा एप्रिल – २०१६

कक्षा – शास्त्री-३ (SEM-6)	प्रश्नपत्रम् – ५	गुणाः – ७०
विषयः – साहित्यशास्त्रम्	CC-3.6.11	समयः – ११ तः २
दिनाङ्कः – २२/४/२०१६	सन्दर्भग्रन्थः – साहित्यदर्पणम् (परिच्छेद – ८-९-१०)	

	प्रथमान्वितिः - १	
प्रश्नः - १	अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः व्याख्या कार्या ।	०८
	(१) ओजः प्रसादो माधुर्यं सौकुमार्यमुदारता । तदभावस्य दोषत्वात्स्वीकृता अर्थगा गुणाः ॥ (२) माधुर्यव्यञ्जकैर्वर्णै रचना ललिताम्बिका । अवृत्तिरल्पवृत्तिर्वा वैदर्भी रीतिरिष्यते ॥ (३) लाटी तु रीतिवैदर्भीपाञ्चाल्योरन्तरे स्थिता ।	
प्रश्नः - २	गुणानां लक्षणं सोदाहरणं प्रतिपाद्यताम् । अथवा गौडीरितेः लक्षणं भेदश्च लिखन्तु ।	०८
प्रश्नः - ३	टिप्पणीद्वयं लिखन्तु ।	०४
	(१) रीतिः कतिविधा ? स्पष्टयन्तु । (२) माधुर्यस्य लक्षणं लिखन्तु । (३) ओजगुणस्य उदाहरणं प्रतिपादयन्तु ।	
प्रश्नः - ४	अधोलिखितेषु पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः ।	०५
	(१) साहित्यदर्पणे कति परिच्छेदाः सन्ति ? (२) साहित्यदर्पणस्य रचयिता कः ? (३) अष्टमपरिच्छेदे कति कारिकाः सन्ति ? (४) नवमपरिच्छेदस्य वर्ण्यविषयः कः ? (५) के त्रयो गुणाः ? (६) रीतेः प्रकरणाणि कानि ?	
	द्वितीयान्वितिः - २	
प्रश्नः - ५	द्वयोः व्याख्या कार्या ।	०८
	(१) साम्यं वाच्यमवैधर्म्यं वाक्यैक्य उपमा द्वयोः । (२) प्रकृतं प्रतिपिध्यान्यस्थापनं स्यादपह्नुतिः । (३) भवेत् संभावनोत्प्रेक्षा प्रकृतस्य परात्मना । वाच्या प्रतीयमाना सा प्रथमं द्विविधा मता ॥	
प्रश्नः - ६	यमकालङ्कारस्य लक्षणोदाहरणं लिखन्तु । अथवा	०८
	अतिशयोक्तिः अलङ्कारस्य लक्षणोदाहरणं लिखन्तु ।	

प्रश्न: -७	द्वयोः टिप्पणी लेख्या ।	०४
	(१) अनुप्रासः (२) रूपकम् (३) विशेषोक्तिः	
प्रश्न: -८	अधोलिखितेषु पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः ।	०५
	(१) अलङ्कारविवेचनं कस्मिन् परिच्छेदे अस्ति ? (२) विश्वनाथस्य पितुर्नाम किम् ? (३) उपमा कतिविधा ? (४) रूपकालङ्कारः कदा भवति ? (५) उत्प्रेक्षा-अलङ्कारस्य कति भेदाः ? (६) अनुप्रासालङ्कारस्य कति भेदाः ?	
	तृतीयान्विति: - ३	
प्रश्न: -९	अधोलिखितेषु द्वयोः व्याख्या कार्या ।	०८
	(१) दृष्टान्तस्तु सधर्मस्य वस्तुनः प्रतिबिम्बनम् । (२) समासोक्तिः समैर्यत्र कार्यलिङ्गविशेषणैः । व्यवहारसमारोपः प्रस्तुतेऽन्यस्य वस्तुनः ॥ (३) मिथोजनपेक्षयैतेषां स्थितिः संसृष्टिरुच्यते ।	
प्रश्न: -१०	अर्थान्तरन्यासस्य लक्षणम् सोदाहरणं लिखन्तु । अथवा सङ्कराऽलङ्कारस्य लक्षणं सोदाहरणं लिखन्तु ।	०८
प्रश्न: -११	एका टिप्पणी लिखन्तु ।	०२
	(१) निदर्शना अलङ्कारः कदा भवति ? (२) एकावली-अलङ्कारस्य किं लक्षणम् ?	
प्रश्न: -१२	अधोलिखितेषु द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ ।	०२
	(१) विश्वनाथस्य मातुः नाम किम् ? (२) दशमपरिच्छेदे कति कारिकाः सन्ति ? (३) दशमपरिच्छेदस्य वर्ण्यविषयः कः ?	
